ΑΣΤΗΡ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

«Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε».

Ἔτος 76ον **ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1940** **Ἀριθ. 10**

Η ΑΝΟΣΙΟΣ ΕΠΙΒΟΥΛΗ

Ὡς κεραυνὸς ἐξ αἰθρίας ἐνέσκηψε καὶ κατὰ τῆς πατρίδος ἡμῶν ἡ ἀπὸ 14 μηνῶν μυκωμένη λαῖλαψ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Διὰ τοὺς ὀλίγους ἐν Ἑλλάδι ἐνημέρους τῶν πραγμάτων βεβαίως ἦτο φανερὸν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος θέρους ὅτι αἱ Ἑλληνοϊταλικαὶ σχέσεις, ἂν καὶ τυπικῶς κανονικαί, πᾶν ἄλλο ἦσαν ἢ ἐγκάρδιοι. Ὁ τορπιλλισμὸς τῆς «Ἕλλης», ὅστις ἀπεδείχθη ἐκ πραγματογνωμοσύνης ὅτι ἦτο ἔργον Ἰταλικοῦ ὑποβρυχίου, καὶ ἡ ἐπίμονος Ἰταλικὴ προσπάθεια ὅπως δημιουργηθῇ ἀφορμὴ ρήξεως μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰταλοκρατουμένης Ἀλβανίας ἔπειθον ὅτι ἡ Ἰταλία ἐζήτει πρόφασιν ὅπως ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ τοὺς πολλοὺς ἡ κήρυξις τοῦ πολέμου, ἥτις ἐπῆλθε τὴν πρωΐαν τῆς 28 Ὀκτωβρίου, κατέλαβεν ἐντελῶς ἐξ ἀπροόπτου. Εὐτυχῶς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εὑρέθη ἑτοίμη καὶ ἀντιμετώπισε τὸ μὲν μεταμεσονύκτιον Ἰταλικὸν τελεσίγραφον μὲ ἀξιοπρεπῆ καὶ ἀπόλυτον ἄρνησιν, τὴν δὲ μετὰ τρεῖς ὥρας ἐξαπολυθεῖσαν ἔνοπλον ἐπίθεσιν μὲ σθεναρὰν ἔνοπλον ἀντίστασιν. Καὶ οὕτως ἡ πατρὶς ἡμῶν, χωρὶς νὰ τό θέλῃ καὶ χωρὶς οὐδένα νὰ προκαλέσῃ, εὑρέθη αἴφνης εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν ἀπέναντι ἑνὸς Κράτους πολλαπλασίου αὐτῆς κατὰ τὸν ὄγκον καὶ τὴν στρατιωτικὴν παρασκευήν. Ἦτο ἀληθῶς ἀγὼν ἑνὸς νέου Δαβὶδ καθ᾽ ἑνὸς νέου Γολιάθ.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντοτε ὁ ὄγκος καὶ ὁ ἀριθμός, ὅστις κερδίζει ἕνα πόλεμον. Εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ὁ Ἑλληνικὸς λαός, λησμονῶν κάθε τι, τὸ ὁποῖον τυχὸν τὸν ἐδίχαζεν, ἐξηγέρθη ὡς εἷς ἄνθρωπος, ἵνα ἀποκρούσῃ τὸν βάρβαρον ἐπιδρομέα, ὅστις ἐνόμιζεν ὅτι οἱ Ἕλληνες θὰ παρέλυον ἐκ δουλικοῦ τρόμου καὶ θὰ ὑπέκυπτον ἀμαχητεὶ εἰς τὰς αὐθάδεις ἀξιώσεις του. Καὶ ἡ ὑψηλὴ αὕτη πατριωτικὴ ἔξαρσις τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ἐχαλύβδωσε τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν εἰς τὸν ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν ἀγῶνα, ὥστε ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν οἱ ἐπιδρομεῖς ἀνεχαιτίσθησαν καὶ μετὰ σκληρὸν ἀγῶνα ἐρρίφθησαν πρὸς τὰ ὀπίσω, καθ᾽ ἣν δὲ στιγμὴν γράφομεν, εὑρίσκονται ἐν ἐπαισχύντῳ ὑποχωρήσει. Ἀλλὰ καὶ εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἡ Ἑλλὰς εὗρε πανίσχυρον σύμμαχον καὶ συμπαραστάτην τὴν κραταιὰν Βρεταννίαν, ἥτις ἔσπευσεν εἰς βοήθειαν αὐτῆς.

Τὸ ὑπέρτατον ὅμως καὶ κράτιστον στήριγμα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὸν παρόντα ἀγῶνα ἔγκειται εἰς τὸν δίκαιον καὶ ἱερὸν χαρακτῆρα τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ὑποθέσεως, ἣν αἰσθανόμεθα ὅτι εὐλογεῖ καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ εὐλογῇ ὁ Θεός, χαρίζων εἰς ἡμᾶς τὴν νίκην κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους. Βεβαίως κάθε λαὸς κρίνει τὸν ἀγῶνά του ἱερὸν καὶ δίκαιον, πολλάκις ἐνῷ πᾶν ἄλλο εἶναι ἢ τοιοῦτος. Ἀλλ᾽ εἰς τὸν προκείμενον ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος σύμπας ὁ ἐλεύθερος

καὶ πεπολιτισμένος κόσμος μιᾷ φωνῇ ἀποφαίνεται ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἥτις δὲν ἠθέλησεν οὔτε προεκάλεσε τὴν σύρραξιν ταύτην, μαχομένη ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας αὐτῆς, μάχεται ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν καὶ τῶν ὑψηλῶν ἠθικῶν ἰδανικῶν ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, ὑπὲρ τῶν αἰωνίων καὶ ἀναφαιρέτων δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὑπὲρ τῶν ἀνεκτιμήτων ἀγαθῶν τοῦ πολιτισμοῦ, ὃν ὁ Χριστιανισμὸς ἐδώρησεν εἰς τὸν κόσμον.

Ἂς προχωρήσωμεν λοιπὸν ἀπτόητοι καὶ μὲ εὐψυχίαν εἰς τὸν ἔνδοξον τοῦτον ἀγῶνα, πεποιθότες ἐπὶ τὸν Θεὸν καὶ ἀποδίδοντες δόξαν εἰς τὸν κραταιὸν Αὐτοῦ βραχίονα διὰ τὰς ἐπιτυχίας τῶν ὅπλων ἡμῶν. Ἂς ἤμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι ὅλοι οἱ σήμερον ζητοῦντες νὰ καταπνίξωσι τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἰσότητα ἀνὰ τὸν κόσμον ταχέως θὰ συντριβῶσι πρὸ τῶν αἰωνίων νόμων ἑνὸς δικαίου καὶ φιλανθρώπου Θεοῦ!

★

Οἱ Ἕλληνες πολῖται, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν Ἑλληνικὴν Εὐαγγελικὴν Ἐκκλησίαν, ἀπηύθυναν ραδιοφωνικῶς πρὸς τοὺς ὁμοδόξους αὐτῶν εἰς ὅλας τὰς πεπολιτισμένας χώρας τὴν κάτωθι διαμαρτυρίαν:

Πρὸς τοὺς Εὐαγγελικοὺς Χριστιανοὺς ὅλου τοῦ κόσμου.

Μὲ τὴν καρδίαν συνεσφιγμένην ἀπὸ θλῖψιν καὶ ἱερὰν ἀγανάκτησιν ἀπευθυνόμεθα πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας Εὐαγγελικοὺς Χριστιανοὺς ὅλου τοῦ κόσμου διὰ νὰ καταγγείλωμεν εἰς τὴν κοινὴν Χριστιανικὴν συνείδησιν τὴν ἀνίερον καὶ βδελυρὰν ἐπίθεσιν τοῦ Ἰταλικοῦ Φασισμοῦ ἐναντίον τῆς εἰρηνοφίλου πατρίδος μας.

Ὁ μὴ σεβόμενος οὐδεμίαν ἀπὸ τὰς αἰωνίους ἀρχὰς τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας, τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης Φασισμός, ἀφοῦ ἐξεστράτευσεν ἐναντίον τῆς χώρας μας μὲ ψεύδη, μὲ ἐκφοβισμούς, μὲ ἐκβιασμοὺς καὶ δολοφονίας, ἀπέναντι τῶν ὁποίων τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἀντέταξε Χριστιανικὴν ὑπομονὴν καὶ ἀξιοπρεπῆ σιωπήν, ἐξαπέλυσε τώρα ἀπροκάλυπτον ἔνοπλον ἐπίθεσιν, διὰ νὰ καταλύσῃ τὰς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ μας, νὰ ποδοπατήσῃ τοὺς βωμούς μας, νὰ κατασπιλώσῃ πᾶν ὅ,τι ὁ Ἑλληνικὸς καὶ Χριστιανικὸς πολιτισμὸς μᾶς ἐκληροδότησεν.

Ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες Εὐαγγελικοί, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων ὁμοεθνῶν μας, ἠγέρθημεν καὶ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως συμμεριζόμεθα τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς δοκιμασίας, διὰ νὰ ἀποκρουσθῇ ὁ βέβηλος ἐπιδρομεύς, τὸ ὄργανον τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους.

Καταγγέλλομεν ἐνώπιον τῶν Εὐαγγελικῶν Χριστιανῶν ὅλου τοῦ κόσμου τὰ ἀπάνθρωπα ἐγκλήματα ἅτινα διαπράττει ὁ ἐπιδρομεὺς ἐναντίον ἀθῴων ἀμάχων πληθυσμῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων. Ἐκκλησίαι κρημνίζονται, εἰρηνικαὶ ἑστίαι ἀπροστατεύτων χωρίων καὶ κωμοπόλεων ἀγρίως βομβαρδίζονται, γυναῖκες καὶ ἀθῷα παιδιὰ θανατόνονται ἀπὸ τὰ ὄργανα τῆς κατάρας. Ἀδελφοί, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἐξεγέρθητε. Ὁ ἀγὼν εἶναι κοινὸς ἀγὼν ὅλων τῶν ἀνθρώπων ὅσοι πιστεύουν εἰς ζῶντα καὶ δίκαιον Θεὸν—εἶναι ἀγὼν ὅλων ὅσοι ἀσπάζονται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. Στιγματίσατε τὸ κακόν, καταδικάσατε τὸ ἄδικον, ζητήσατε ἀπὸ τὸν Παντοκράτορα Κύριον νὰ ἐπέμβῃ.

Χριστιανοὶ ποιμένες, ἱεροκήρυκες, διδάσκαλοι, πρὸς ἐσᾶς καὶ πρὸς τὴν συνείδησίν σας ἀπευθυνόμεθα. Ἱεραπόστολοι, οἵτινες περιέρχεσθε γῆν καὶ θάλασσαν διὰ νὰ κηρύξητε τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, τί θὰ εἴπητε πρὸς τοὺς εἰδωλολάτρας, ὅταν ἓν ἔθνος, λεγόμενον Χριστιανικόν, διαπράττῃ τοιαῦτα ἐγκλήματα ἐναντίον μικροτέρου καὶ φιλησύχου Χριστιανικοῦ ἔθνους;

Βοηθήσατε τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐλευθερίας ἐναντίον τῆς πλεονεξίας καὶ τῆς τυραννίας. Ὑψώσατε φωνὴν διαμαρτυρίας. Βοηθήσατε καθ᾿ οἱονδήποτε τρόπον δύνασθε, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ διὰ μίαν φορὰν ἀκόμη ὅτι «οἱ μὲν εἰς ἵππους, οἱ δὲ εἰς ἁμάξας, ἀλλ᾿ ἡμεῖς εἰς τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν θέλομεν καυχᾶσθαι. Οὗτοι συνεκάμφθησαν καὶ ἔπεσον, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἠνωρθώθημεν» (Ψαλμ. κ'. 7—8).

ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ

«Σώθητε ἀπὸ τῆς διεστραμμένης ταύτης γενεᾶς».
(Πράξ. β' 40).

Βαθειὰ θὰ μείνῃ ἐντυπωμένη εἰς τὴν μνήμην μας ἡ πρωΐα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940. Ἐξυπνήσαμεν διὰ νὰ ἀκούσωμεν τὸ πρῶτον σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ καὶ νὰ πληροφορηθῶμεν ὅτι καὶ ἡ προσφιλής μας πατρὶς ἐξηναγκάσθη νὰ ἔλθῃ εἰς πόλεμον. Ποία ἀναστάτωσις! Ποία κινητοποίησις! Συγκινήσεις, δάκρυα, ἐνθουσιασμοί, ἀλλαλαγμοί, ζητωκραυγαί... Καὶ τώρα ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὰ αὐτιά μας εἶναι τεντωμένα μήπως ἀκούσωμεν πάλιν τὸν ἦχον, ὁ ὁποῖος θὰ μᾶς ἐξαγγείλῃ καὶ νέον συναγερμόν.

Σήμερον θὰ σᾶς προσκαλέσω νὰ ἐντείνωμεν ὅλοι τὴν πνευματικὴν ἀκοήν μας διὰ νὰ ἀκούσωμεν τὸν ἦχον ἑνὸς ἄλλου συναγερμοῦ, τὸν ὁποῖον ἔδωκε πρὸ πολλοῦ ὁ Ἀπ. Πέτρος καὶ τὸν ὁποῖον ἐξακολουθεῖ νὰ δίδῃ τὸ Εὐαγγέλιον. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ τόπος ἐσείσθη, βοὴ σφοδροῦ ἀνέμου ἠκούσθη καὶ ὁ Ἀπ. Πέτρος ἐσήμανε τὸν συναγερμὸν μὲ πολλοὺς λόγους, καταλήξας ὡς ἑξῆς: «Σώθητε ἀπὸ τῆς διεστραμμένης ταύτης γεννεᾶ»ς.

Ὅταν ἀκούεται τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ, τί σημαίνει; Πρωτίστως σημαίνει **κίνδυνον**. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἄγγελμα ποῦ μᾶς φέρουν αἱ σειρῆνες. Μᾶς προειδοποιοῦν διὰ τὸν ἐπερχόμενον κίνδυνον. Ὁ ἦχος τῶν σειρήνων δὲν εἶναι καθόλου εὐχάριστος, ἀλλὰ πόσον εὐεργετικὸς εἶναι! Οὕτω καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μὲ τὸ πρῶτον του σύνθημα μᾶς εἰδοποιεῖ διὰ κάποιον κίνδυνον, τὸν ὁποῖον διατρέχομεν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ, καὶ μᾶς λέγει: «Σώθητε!» Εἰς πολλοὺς ὁ ἦχος τοῦ Εὐαγγελίου δὲν φαίνεται εὐχάριστος καὶ φράσσουν τὰ ὦτά των. Δὲν θέλουν νὰ ἀκούσουν. Ἀλλὰ μήπως κατ᾿ αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπομακρύεται ἀπὸ αὐτοὺς ὁ κίνδυνος; Μένουν ἀδιάφοροι πρὸς τὰς προειδοποιήσεις τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ πόσον θὰ θρηνήσουν διὰ τὴν ἀδιαφορίαν των! Ὑποθέσατε ὅτι καθὼς ἀκούεται τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ ἡμεῖς φράσσομεν τὴν ἀκοήν μας· δὲν ἐκτιθέμεθα

εἰς μεγαλείτερον κίνδυνον; Πρωτίστως λοιπὸν τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ μᾶς ἀναγγέλλει τὸν κίνδυνον. Ὅταν τὸ Εὐαγγέλιον μᾶς λέγῃ «σώθητε», τοῦτο σημαίνει ὅτι ὑπάρχει κἄτι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ σωθῶμεν. Αὐτὸ τὸ κἄτι εἶναι ἡ ***αἰωνία ἀπώλεια,*** εἶναι ἡ ἁμαρτία, εἶναι ἡ ***ἐπερχομένη ὀργή.*** Εἶναι ἡ κυριαρχοῦσα δύναμις τοῦ πονηροῦ τῆς «διεστραμμένης ταύτης γενεᾶς», τοῦ παρόντος δηλαδὴ κοσμικοῦ αἰῶνος.

Καὶ καθὼς μᾶς ἀναγγέλλει τὸν κίνδυνον, μᾶς προτρέπει νὰ σπεύσωμεν εἰς τὸ ***καταφύγιον.*** Σπεύσατε εἰς ἀσφαλὲς μέρος, διὰ νὰ ἀποφύγετε τὸν κίνδυνον. Ὁ Ἀπ. Πέτρος, καὶ ὁλόκληρος ἡ Γραφή, μᾶς ὑποδεικνύει ποῖον εἶναι τὸ ἀσφαλὲς καταφύγιον διὰ τὴν ψυχήν μας. Εἶναι ὁ ***Ἰησοῦς Χριστός.*** Ἡ σωτηρία τοῦ Χριστοῦ, τὸ ἔργον καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ καταφύγιον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ πνεῦμά μας δύναται νὰ εὕρῃ ἀνάπαυσιν καὶ ἀσφάλειαν. Ἐὰν θέλωμεν ἡ ψυχή μας νὰ διασωθῇ καὶ νὰ ἐκφύγῃ ἀπὸ ὅλους τοὺς κινδύνους, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι ἐκτεθειμένη, πρέπει νὰ καταφύγωμεν εἰς τὸν Χριστόν. Ἐκεῖνος μᾶς προσκαλεῖ λέγων: «Ἔλθετε πρός Με πάντες». Πολλὰ καταφύγια δὲν εἶναι προσιτὰ εἰς πάντας, εἶναι δι᾽ ὀλίγους· ἀλλ᾽ ὁ Χριστὸς λέγει: «Ἔλθετε πάντες» καὶ «τὸν ἐρχόμενον πρὸς Ἐμὲ δὲν θέλω ἐκβάλει ἔξω». Εἶναι καταφύγιον ἀσφαλές, ἀπρόσβλητον ἀπὸ πᾶσαν ἐπίθεσιν τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ καταφεύγων εἰς τὴν σκιὰν τοῦ Σταυροῦ ἀληθῶς σώζεται. «Ἐν τῷ Θεῷ εἶναι ἡ σωτηρία μου καὶ ἡ δόξα μου· ἡ πέτρα τῆς δυνάμεώς μου, τὸ καταφύγιόν μου εἶναι ἐν τῷ Θεῷ. Ἐλπίζετε ἐπ᾽ αὐτὸν ἐν παντὶ καιρῷ· ἀνοίγετε ἐνώπιον αὐτοῦ, λαοί, τὰς καρδίας σας· ὁ Θεὸς εἶναι καταφύγιον εἰς ἡμᾶς» (Ψαλμ. ξβ΄. 7-8).

Δεύτερον, τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ μᾶς ἀγγέλλει ***τὴν παρουσίαν τοῦ ἐχθροῦ.*** Ὁ ἐχθρὸς εἶναι πλησίον, ἑτοιμασθῆτε νὰ τὸν ἀντιμετωπίσητε. Τοῦτο σημαίνει ὅτι θὰ ἀρχίσῃ ἀγών. Δὲν ἐμποροῦμεν νὰ μείνωμεν νωθροὶ καὶ ἀδιάφοροι. Οὕτω καὶ ὁ συναγερμὸς τοῦ Εὐαγγελίου μᾶς προσκαλεῖ νὰ ἐξυπνήσωμεν καὶ νὰ ἀντιληφθῶμεν τὴν παρουσίαν τοῦ πνευματικοῦ μας ἐχθροῦ. Μᾶς καλεῖ νὰ τὸν ἀντιμετωπίσωμεν, νὰ τὸν καταπολεμήσωμεν καὶ νὰ τὸν νικήσωμεν. Ἡ σωτηρία, εἰς τὴν ὁποίαν μᾶς προσκαλεῖ, δὲν εἶναι μία παθητικὴ πεῖρα ἀλλ᾽ ἀγών, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ διαθέσωμεν ὅλας τὰς δυνάμεις μας. Ἡ θέλησίς μας, ἡ καρδία καὶ ὁ νοῦς μας, τὸ σῶμά μας, θὰ ἐπιστρατευθοῦν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν ὑπέρτατον αὐτὸν ἀγῶνα. Ὁ συγγραφεὺς τῆς πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς, τονίζων τὸ πόσον ὀξὺς εἶναι ὁ ἀγὼν ἐναντίον τοῦ κακοῦ, λέγει: «Δὲν ἀντεστάθητε εἰσέτι μέχρις αἵματος, ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῆς ἁμαρτίας» (Ἑβρ. ιβ΄. 4). Ὅταν ὁ Ἀπ. Πέτρος μᾶς καλῇ εἰς συναγερμὸν λέγων: «Σώθητε ἀπὸ τῆς διεστραμμένης ταύτης γενεᾶς», οὐσιαστικῶς μᾶς ζητεῖ νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον περιβαλλόμεθα ἀπὸ δυνάμεις ἐχθρικὰς καὶ ὀφείλομεν ἀναλόγως νὰ σταθῶμεν ἀπέναντί των. Πῶς λοιπὸν θὰ διεξαχθῇ ὁ ἀγὼν αὐτός; Ἀπὸ ποῦ θὰ ἀντλήσωμεν δύναμιν; Ποῖα ὅπλα θὰ μεταχειρισθῶμεν; «Τὰ ὅπλα τοῦ πολέμου ἡμῶν δὲν εἶναι σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ σὺν Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων» (Β΄. Κορ. ι΄. 4). Ἡ δύναμίς μας εἶναι ὁ Θεὸς καὶ ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον μᾶς μεταδίδεται ἡ δύναμις αὐτή, εἶναι ἡ ***πίστις,*** ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς

Αὐτόν. «Ἐν τῇ ἡσυχίᾳ καὶ πεποιθήσει θέλει εἶσθαι ἡ δύναμίς σας» (Ἡσα. λ'. 15). «Ἡσυχάσατε καὶ γνωρίσατε ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεός». Ἡ ἡσυχία, ἡ ἠρεμία πνεύματος, ἡ ψυχραιμία καὶ ἡ ἀταραξία εἶναι ἡ μεγαλειτέρα δύναμις τοῦ χαρακτῆρος. Ἡ ἐκδήλωσις τῆς ἐσωτερικῆς δυνάμεώς μας. Ὅταν λοιπὸν ὁ ἐχθρός μας ἐγείρεται ἀπειλητικῶς ἐνώπιόν μας, θὰ τὸν ἀντιμετωπίσωμεν μὲ ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν Θεόν. Ἡμεῖς εἴμεθα ἀδύνατοι, ἀλλ' Ἐκεῖνος εἶναι δυνατός. Εἰς τὴν πραγματικότητα ἄλλως τε διὰ νὰ κατατροπώσωμεν ὅλους τοὺς ἐχθρούς μας, πρέπει νὰ τοὺς ἀντιμετωπίσωμεν μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. «Σὺ ἔρχεσαι ἐναντίον μου μὲ ρομφαίαν καὶ δόρυ καὶ ἀσπίδα· ἐγὼ δὲ ἔρχομαι ἐναντίον σου ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου τῶν δυνάμεων» (Α'. Σαμ. ιζ'. 45). Ἡ ἐμπιστοσύνη μας εἰς τὸν Θεὸν μᾶς ἐξασφαλίζει ἠρεμίαν ἐν μέσῳ σάλου, διότι μᾶς στερεόνει τὴν πεποίθησιν ὅτι τὰ πάντα κατευθύνονται ὑπ' Αὐτοῦ. Ἀλλὰ ταυτοχρόνως μᾶς ἐνισχύει ὥστε νὰ ὑπομένωμεν καὶ ὅλας τὰς δοκιμασίας τοῦ ἀγῶνος. Δὲν ὑπάρχει ἀγὼν χωρὶς θυσίας. Καὶ ὁ ἀγὼν τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ἀγὼν θυσιῶν. «Ὅστις θέλει νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἂς ἀπαρνηθῇ ἑαυτόν, ἂς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἂς μὲ ἀκολουθῇ». Ἡ ἐμπιστοσύνη μας εἰς τὸν Θεὸν θὰ μᾶς δώσῃ τὴν δύναμιν νὰ φέρωμεν τὸν σταυρόν μας, ὅσον βαρὺς καὶ ἂν ἦναι, διότι γνωρίζομεν ὅτι πέραν τοῦ Γολγοθᾶ ὑπάρχει ὁ κενὸς τάφος καὶ ἡ Ἀνάστασις.

Ἀλλ' ὁ συναγερμὸς μᾶς προαγγέλλει καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ὅτι ***ὁ ἐχθρὸς ἔρχεται μετημφιεσμένος.*** Ὁ δόλιος ἐχθρὸς τῆς πατρίδος μας ἐπέδραμεν ἐναντίον ἀμάχων, παρουσιασθεὶς μὲ Ἑλληνικὰ χρώματα, διὰ νὰ ἐξαπατήσῃ, νὰ ἐκληφθῇ ὡς φίλος καὶ νὰ καταστρέψῃ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς. Τὸ αὐτὸ κάμνει καὶ ὁ ἐχθρὸς τῆς ψυχῆς μας. Δὲν παρουσιάζεται πάντοτε μὲ τὰ χρώματά του. Ὤ! ἐὰν ὁ Πονηρὸς ἐνεφανίζετο ὅπως εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα, θὰ ἐλαμβάνομεν πάντοτε τὰς ἀπαιτουμένας προφυλάξεις. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἀσφαλέστερον τὰ θύματά του, ἔρχεται ὡς «φίλος», ὡς καλὸς Χριστιανός, ὡς σύμβουλος. Ἔρχεται μὲ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν ἀνὰ χεῖρας, μὲ ρητὰ τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὰ χείλη, μὲ ψευδῆ ζῆλον διὰ τὸν Θεόν. Ὑπάρχουν, μᾶς λέγει ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, «ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. Καὶ οὐδὲν θαυμαστόν· διότι αὐτὸς ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός». (Β'. Κορ. ια'. 13-14).

Οἱ ἁρμόδιοι διὰ τὴν ἀσφάλειάν μας συνιστοῦν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ συναγερμοῦ νὰ μὴ ἐπιδεικνύωμεν ἀνόητον περιέργειαν, διότι αὐτὴ ἡ περιέργεια δυνατὸν νὰ μᾶς στοιχίσῃ τὴν ζωήν. Ἔτσι τὴν ἔπαθαν μερικοί. Καὶ δυστυχῶς μίαν τοιαύτην περιέργειαν ἀνόητον δεικνύουν πολλοὶ εἰς τὰ πνευματικὰ καὶ παρασύρονται ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ. Θέλουν νὰ μάθουν «νέα» πράγματα, ὡσὰν νὰ μὴ ἱκανοποιήθησαν ἀπὸ τὸν Χριστόν. Ζητοῦν νὰ μάθουν ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπεκάλυψεν ὁ Θεός. Προσπαθοῦν νὰ καθορίσουν χρόνους καὶ καιροὺς και σημεῖα καὶ τοιουτοτρόπως παγιδεύονται καὶ χάνονται διὰ παντός. Σώθητε, σώθητε ἀπὸ τὰς μεθοδείας τοῦ Διαβόλου, σώθητε ἀπὸ τῆς διεστραμμένης ταύτης γενεᾶς!

Τέλος, τὸ σύνθημα τοῦ συναγερμοῦ δὲν μᾶς ἐξαγγέλλει μόνον τὸν κίνδυνον καὶ τὴν παρουσίαν τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ καὶ ***καλεῖ εἰς ὑπηρεσίαν.*** Μόλις ἀκουσθῇ ὁ ἦχος τῆς σειρῆνος, ὅλα τὰ ἐντεταλμένα ὄργανα εἶναι ἕτοιμα διὰ τὴν ὑπηρε-

σίαν των. Ἄλλα καθοδηγοῦν τοὺς πολίτας εἰς τὰ καταφύγια. ἄλλα ἀποκρούουν τὸν ἐχθρὸν καὶ ἄλλα ἀναμένουν μήπως παρουσιασθῇ ἀνάγκη περιθάλψεως. Ὁ συναγερμὸς ἐπίσης τοῦ Εὐαγγελίου μᾶς εἰδοποιεῖ ὅτι μᾶς παρουσιάζεται εὐκαιρία πρὸς ὑπηρεσίαν. Ὁ Χριστιανὸς εἶναι ὄργανον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ. Εἶναι συνεργὸς τοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Ποῖος θὰ ὁδηγήση τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ μόνον καταφύγιον, ὅπερ εἶναι ὁ Χριστός; Ποῖος θὰ διαλύση τὸ σκότος τῆς πλάνης καὶ τοῦ ψεύδους; Ποῖος θὰ καταπολεμήση τὸ ἠθικὸν κακόν, ὅπερ μολύνει τὴν κοινωνίαν; Ποῖος θὰ ἐπουλώση πληγὰς καὶ θὰ παρηγορήση τεθλιμμένας καρδίας;

Τὸ πνευματικὸν σκότος, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται βυθισμένος ὁ κόσμος, ὁ σάλος, ἡ δυστυχία, ὁ πόνος, ὅλα τὰ δεινὰ εἶναι διὰ τὸν Χριστιανὸν εὐκαιρίαι διὰ νὰ ἀναπτύξη δραστηριότητα καὶ νὰ δείξη τὴν ἀγάπην του. Ἔτσι ἀπολαμβάνει τὴν σωτηρίαν του ὁ πιστὸς καὶ ἔτσι ἐννοεῖ τὸ σύνθημα: «Σώθητε ἀπὸ τῆς διεστραμμένης ταύτης γενεᾶς!»

Μιχ. Β. Κυριακάκης.

Ο ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Ὑπὸ ALEXANDER BALMAIN BRUCE, D. D.
Καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας ἐν Γλασκώβῃ.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ, κατ' ἐπιτομήν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 9ον

Ἡ ἐν Γαλιλαίᾳ κρίσις.

Ἰωάν. στ'., Ματθ. ιδ'. 13—33, Μάρκ. στ'. 33—52, Λουκ. θ'. 11—17.

Τὸ 6ον κεφάλαιον τοῦ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου εἶναι πλῆρες θαυμασίων. Περιγράφει μέγα θαῦμα, μέγαν ἐνθουσιασμόν, μεγάλην τρικυμίαν, μέγα κήρυγμα, μεγάλην ἀποστασίαν καὶ μεγάλην δοκιμασίαν τῆς πίστεως τῶν Δώδεκα. Συνοψίζει σπουδαίαν κρίσιν εἰς τὴν διακονίαν τοῦ Ἰησοῦ καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν πεῖραν τῶν μαθητῶν Αὐτοῦ—κρίσιν ἐν πολλοῖς προοιωνιζομένην τὴν μεγάλην καὶ τελικὴν κρίσιν, ἓν περίπου ἔτος μετὰ ταῦτα, ὁπότε εἰς ἓν ἔτι μεγαλείτερον θαῦμα ἐπηκολούθησεν ἔτι μεγαλείτερος ἐνθουσιασμὸς καὶ ἔτι μεγαλειτέρα ἀποστασία καὶ τέλος ὁ Σταυρός. Ἂς ἐξετάσωμεν τὰ γεγονότα ταῦτα καθ' ἕκαστον.

I. *Τὸ θαῦμα.*

Τὸ ***θαῦμα*** ἐξετελέσθη παρὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Λίμνης τῆς Γεννησαρὲτ ἢ Τιβεριάδος, κατὰ τὸν Λουκᾶν πλησίον τῆς πόλεως Βηθ-σαϊδά. Ἐκεῖ εἶχον ἀποσυρθῆ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Δώδεκα πρὸς ἀνάπαυσιν· ἀλλ' οἱ ὄχλοι τοὺς ἠκολούθησαν ἐκεῖσε κατὰ μῆκος τῆς παραλίας καὶ μάλιστα ἔφθασαν ἐκεῖ πρὸ αὐτῶν. Τοιουτοτρόπως οὗτοι εὑρέθησαν πρὸ μεγάλου πλήθους πέντε χιλιάδων ἀνθρώπων, κατὰ τὴν ὁμόφωνον μαρτυρίαν τῶν Εὐαγγελιστῶν. Τὸ πλῆθος τοῦτο

κατείχετο ὑπὸ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τοῦ νέου Διδασκάλου, ὅστις εἶχεν ἐνεργήσει τόσας ἐκπληκτικὰς θεραπείας ἐν μέσῳ τῶν πόλεων αὐτῶν.

Τὸ μέγα τοῦτο πλῆθος ἔθρεψεν ὁ Ἰησοῦς θαυματουργικῶς μὲ πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια, ἅτινα εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ παιδάριόν τι ἐκεῖ. Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ὅτε συνήγαγον τὰ περισσεύσαντα κλάσματα ἢ τεμάχια ἄρτου, ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ ὄχλου ἐκορυφώθη καὶ ἡτοιμάζοντο «νὰ ἁρπάσωσιν Αὐτὸν διὰ νὰ κάμωσιν Αὐτὸν βασιλέα». Διὰ νὰ ἀποτρέψῃ καὶ ματαιώσῃ τὸ ἀπονενοημένον τοῦτο σχέδιον (ὅπερ θὰ ἦτο καθαρὰ ἐπανάστασις κατὰ τῆς Ρωμαϊκῆς ἐξουσίας καὶ διὰ νὰ μὴ ἐμπλακοῦν οἱ μαθηταί Του εἰς τὰς συνεπείας αὐτοῦ, ὁ Ἰησοῦς, ὡς ἀναφέρουσιν ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Μάρκος, ἠνάγκασε τοὺς μαθητάς Του νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοιάριον καὶ νὰ διαπεραιωθοῦν εἰς τὴν ἀντίπεραν παραλίαν τῆς λίμνης, αὐτὸς δὲ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀπεσύρθη μόνος εἰς τὸ ὄρος ἵνα προσευχηθῇ. Τὸ θαῦμα ἀπέδειξεν ὅτι ὁ λαὸς δὲν εἶχεν ἐννοήσει τὸν ἀληθῆ χαρακτῆρα τῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἰησοῦ οὐδὲ τὸ πνευματικὸν περιεχόμενον τῆς διδασκαλίας Αὐτοῦ. Ὡς ὁ ἴδιος εἶπεν εἰς τοὺς αὐτοὺς ὄχλους τὴν ἐπαύριον, ὅτε τοὺς συνήντησεν ἐν Καπερναούμ: «Ἀληθῶς, σᾶς λέγω, μὲ ζητεῖτε διότι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε». Καὶ ἀφοῦ ἤλεγξε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὴν ὡραίαν ἐκείνην διδασκαλίαν, ἥτις περιέχεται εἰς τὸ 6ον κεφ. τοῦ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, περὶ τοῦ πνευματικοῦ ἄρτου τῆς ζωῆς, τοῦ δοθέντος ἐξ οὐρανοῦ καὶ χορταίνοντος εἰς ζωὴν αἰώνιον.

II. *Ἡ τρικυμία.*

Ἡ θάλασσα ἢ λίμνη τῆς Τιβεριάδος, ἂν καὶ μικρᾶς σχετικῶς ἐκτάσεως, ὑπόκειται συχνὰ εἰς αἰφνιδίας θυέλλας. Τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς θέσεώς της ἐν τῷ μέσῳ ὑψηλῶν ὀρέων, ὧν ἡ θερμοκρασία εἶναι μᾶλλον ψυχρά, ἐνῷ ἡ ἐπιφάνεια τῆς λίμνης κεῖται εἰς ἐπίπεδον κατὰ 200 μέτρα κατώτερον τῆς ἐπιφανείας τῆς Μεσογείου Θαλάσσης. Ἡ λίμνη ὅθεν αὕτη ἔχει κλῖμα θερμόν, σχεδὸν τροπικόν, ἡ δὲ μεγάλη διαφορὰ θερμοκρασίας μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ὀρέων παράγει ἀποτόμους καὶ ἰσχυροὺς ἀνέμους, οἵτινες συνταράσσουν τὰ ὕδατα τῆς λίμνης καὶ προξενοῦν τρικυμίας μεγάλης ἐντάσεως.

Δύο τοιαύτας τρικυμίας ἀναφέρουσιν οἱ Εὐαγγελισταί, εἰς τὰς ὁποίας εὑρέθησαν ἐκτεθειμένοι οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ μάλιστα διὰ νυκτός. Εἰς τὴν πρώτην, ἥτις ἔλαβε χώραν ὅτε ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ μετέβαινον εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν (Ματθ. η'. 23, Μάρκ. δ'. 35, Λουκ. η'. 22). Εἰς τὴν δευτέραν, τὴν προκειμένην, οἱ μαθηταὶ ἦσαν μόνοι, ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς, ὡς εἴδομεν ἀνωτέρω, εἶχε μείνει εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἀναβῇ εἰς τὸ ὄρος ἵνα προσευχηθῇ κατὰ μόνας. Ἡ δευτέρα αὕτη τρικυμία εὗρε τὸ πλοιάριον ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης καὶ διήρκεσε σφοδρὰ μέχρι τῆς τετάρτης φυλακῆς τῆς νυκτὸς (3—6 π. μ.)· οἱ δὲ μαθηταὶ κωπηλατοῦντες μόλις κατώρθωνον νὰ κρατήσουν τὸ πλοιάριόν των μὲ τὴν πρώραν πρὸς τὴν καταιγίδα ἵνα μὴ καταποντισθοῦν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐκ τοῦ ὀρεινοῦ ὑψώματος, ὅπου εἶχεν ἀποσυρθῆ, «εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους» (Μάρκ. στ'. 48) καὶ ἔσπευσε πρὸς βοήθειάν των. Καταβὰς ἐκ τοῦ ὄρους, ἦλθε πρὸς

αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῶν κυμάτων τῆς θυελλώδους θαλάσσης. Ἀλλ' ἐκεῖνοι, προφανῶς μὴ περιμένοντες νὰ Τὸν ἴδουν καὶ κατάπληκτοι ἐκ τοῦ θεάματος τοῦ Διδασκάλου των περιπατοῦντος ἐπὶ τῶν κυμάτων, κατελήφθησαν ὑπὸ δεισιδαίμονος φόβου, νομίζοντες ὅτι εἶναι «φάντασμα». Ἐκεῖνος ὅμως ἔσπευσε νὰ τοὺς καθησυχάσῃ, λέγων: «Θαρσεῖτε, ἐγώ εἶμαι, μὴ φοβεῖσθε!» Καὶ ὅτε ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοιάριον, εὐθὺς ὁ ἄνεμος ἐκόπασεν.

Ὁ φόβος αὐτὸς καὶ ἡ ταραχὴ τῶν μαθητῶν μᾶς φαίνεται ἀνεξήγητος εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες εἶχον ἴδει ἐκ τοῦ πλησίον τόσα θαύματα τοῦ Διδασκάλου των. «Ἐξεπλήττοντο», λέγει ὁ Ματθαῖος, «καθ' ἑαυτοὺς λίαν καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἐθαύμαζον». Ἐλησμόνησαν ἀκόμη καὶ τὴν παρομοίαν πρώτην τρικυμίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν τοὺς εἶχε σώσει ὁ Ἰησοῦς, εὑρισκόμενος τότε ἐντὸς τοῦ πλοίου μετ' αὐτῶν. Φαίνεται ὅτι ὁ κίνδυνος, ὃν ἤδη διέτρεχον, τοὺς εἶχε τόσον ταράξει ὥστε ἐλησμόνησαν ὅλα· ἀλλ' ἐπίσης εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ πίστις των ἦτο ἀκόμη ὀλίγη καὶ ἀσθενής, καὶ ὅτι οἱ πνευματικοί των ὀφθαλμοὶ δὲν εἶχον εἰσέτι ἀνοιχθῆ πλήρως, ὡς μαρτυρεῖ καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος (1). Ἡ ἀδυναμία τῆς πίστεως τῶν Δώδεκα ἐπιμαρτυρεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπεισοδίου τοῦ Πέτρου, ὅπερ ἀφηγεῖται ὁ Ματθαῖος. Ὁ Πέτρος, ἰδὼν ὅτι τὸ ὑποτιθέμενον φάντασμα ἦτο πράγματι ὁ ἀγαπητός του Διδάσκαλος, ἐφώναξε: «Κύριε, ἐὰν ἦσαι σύ, πρόσταξόν με νὰ ἔλθω πρὸς Σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα». Καὶ τοῦ Ἰησοῦ συγκατανεύσαντος, «καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα», ἀλλὰ μετ' ὀλίγα βήματα φοβηθεὶς ἤρχισε νὰ βυθίζεται, ἕως οὗ ὁ Κύριος λαβὼν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρός, τὸν ἔσωσε λέγων: «Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;» Ἡ χειρονομία αὕτη τοῦ Πέτρου ἦτο σύμφωνος μὲ τὸν ὁρμητικὸν καὶ ριψοκίνδυνον χαρακτῆρα του· αὐτὸς ἦτο πάντοτε πρῶτος εἰς ἐκδηλώσεις, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐξ ἴσου ταχὺς εἰς καταπτώσεις. Καὶ ἡ ἀπερίσκεπτος σπουδή, μὲ τὴν ὁποίαν ἠθέλησε νὰ περιπατήσῃ ἐπὶ τῶν κυμάτων ἐπροοιώνιζε τὴν ἄλλην ἐκείτην μεταγενεστέραν δήλωσίν του: «Κύριε, εἶμαι ἕτοιμος μετὰ Σοῦ νὰ ὑπάγω καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον» (Λουκ. κβ'. 33), εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἀπήντησε: «Σοὶ λέγω, Πέτρε, ὅτι δὲν θέλει φωνάξει σήμερον ὁ ἀλέκτωρ, πρὶν ἀρνηθῇς τρὶς ὅτι μὲ γνωρίζεις».

Ἐν τούτοις, ἡ χειρονομία αὕτη τοῦ Πέτρου, ἂν καὶ ἀπὸ ἐλλιπῆ βαθμὸν πίστεως ὁρμωμένη, ἀποδεικνύει τί δύναται νὰ κατορθώσῃ καὶ ὁ ἐλλιπῆ πίστιν κατέχων πιστός. Πράγματι, εἰς τὴν πρώτην ὁρμὴν τῆς πίστεώς του, ὁ Πέτρος κατώρθωσε νὰ κάμῃ ὀλίγα βήματα ἐπὶ τῶν ὑδάτων, καὶ μόνον ὅταν ὁ φόβος ὑπερίσχυσε τῆς πίστεώς του, ἤρχισε νὰ βυθίζεται. Διὰ τοῦτο ἡ προσευχὴ παντὸς Χριστιανοῦ, ἀδιακρίτως τοῦ βαθμοῦ τῆς πίστεώς του, πρέπει νὰ ἦναι: «Κύριε, πρόσθες ἡμῖν πίστιν» (Λουκ. ιζ'. 5). Ἐπίσης ὁ ἀδύνατος τὴν πίστιν καὶ ὁ συναισθανόμενος τὰς ἀνθρωπίνας του ἀδυναμίας, ὀφείλει μὲ θερμότητα νὰ δέεται: «Μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν». Ὅταν δὲ ἐπέρχωνται τρικυμίαι τοῦ βίου, ἃς ὁ ἴδιος δὲν ἐπροκάλεσε, τὸ δὲ σκάφος του κλυδωνίζεται δεινῶς, ἃς ἔχῃ πεποίθησιν εἰς τὴν Θείαν ἐπαγγελίαν: «Ὅταν διαβαίνῃς διὰ τῶν ὑδάτων, μετὰ σοῦ θέλω εἶσθαι» (Ἠσα. μγ'. 3).

(1) Μάρκ. στ'. 52: «Δὲν ἐνόησαν ἐκ τῶν ἄρτων, ἀλλ' ἦτο ἡ καρδία αὐτῶν πεπωρωμένη».

III. *Τὸ κήρυγμα καὶ ἡ ἀποστασία.*

Κατόπιν τῆς θαυματουργικῆς θρέψεως τῶν πεντακισχιλίων, ἦτο φυσικὸν νὰ ὁμιλήσῃ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἄρτου, ὅταν τὴν ἐπαύριον συνήχθησαν πάλιν πρὸς Αὐτὸν ἐν τῇ συναγωγῇ τῆς Καπερναοῦμ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐκείνων, οἵτινες τὴν προτεραίαν εἶχον τραφῆ ὑπ' Αὐτοῦ δι' ἄρτου. Καὶ ἔσπευσε νὰ παροτρύνῃ τοὺς ἀκροατάς Του ὅπως ἐργάζωνται ὄχι «διὰ τὴν τροφὴν τὴν φθειρομένην, (τὴν ὑλικήν), ἀλλὰ διὰ τὴν τροφὴν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον». Καὶ τοῖς ὑπέδειξεν Ἑαυτὸν ὡς τὸν «Ἄρτον τῆς Ζωῆς», ὅστις καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ δίδει ζωὴν εἰς τὸν κόσμον. «Ὁ ἐρχόμενος πρός με δὲν θέλει πεινάσει καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ δὲν θέλει διψήσει πώποτε». Ἀλλ' ἡ διδασκαλία του αὕτη, ἀντὶ νὰ ἀκουσθῇ μετὰ σεβασμοῦ καὶ προθυμίας, ἐξήγειρεν ἀντιρρήσεις. Δὲν μᾶς λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς ποῖοι ἦσαν «οἱ Ἰουδαῖοι», οἵτινες ἐν τῇ συναγωγῇ ἐκείνῃ ἦλθον εἰς συζήτησιν καὶ φιλονεικίαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐπὶ τῶν ὅσα εἶπεν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου· βεβαίως παρευρίσκοντο πολλοὶ ἐκ τοῦ ὄχλου, ὅστις εἶχεν ἴδει τὸ θαῦμα τῆς προτεραίας, ἀλλὰ θὰ ἦσαν παρόντες καὶ οὐκ ὀλίγοι ἐκ τῶν εὐκαταστάτων κατοίκων τῆς Καπερναούμ, ἀναμφιβόλως δὲ καὶ οἱ τοπικοὶ θρησκευτικοὶ ἄρχοντες. Ἴσως οἱ γογγυσμοὶ καὶ αἱ ἀντιλογίαι, ἃς ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστής, προήρχοντο ἐκ μέρους τούτων καὶ ὄχι ἐκ τοῦ λαοῦ. Διότι δυσκολεύεται κανεὶς νὰ ἐννοήσῃ πῶς ἠδύναντο οἱ μόλις χθὲς γενόμενοι μάρτυρες αὐτόπται τῆς θαυματουργικῆς δυνάμεως τοῦ Ἰησοῦ νὰ εἴπουν τώρα πρὸς Αὐτόν: «Τί σημεῖον λοιπὸν κάμνεις σύ, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν εἰς σέ;» Ἐν τούτοις, καὶ ἂν ἀκόμη αἱ ἀντιλογίαι αὗται προήρχοντο ἀπὸ τοὺς πολίτας καὶ ἄρχοντας τῆς Καπερναούμ, εἶναι καθ' ὅλα πιθανὸν ὅτι συμπαρέσυραν καὶ πολλοὺς ἐκ τοῦ λαοῦ, ἀφοῦ ὁ Εὐαγγελιστὴς οὐδεμίαν ἀναφέρει ἀντεκδήλωσιν ὑπὲρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκ μέρους τοῦ εὐεργετηθέντος λαοῦ. Τοὐναντίον, μᾶς λέγει ἀπεριφράστως ὅτι καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν ἀκόμη (ὄχι τῶν Δώδεκα, ἀλλ' ἐκ τοῦ εὐρυτέρου κύκλου τῶν προσκειμένων εἰς τὸν Ἰησοῦν) πολλοὶ ἀκούσαντες τὴν ὁμιλίαν εἶπον: «Σκληρὸς ὁ λόγος· τίς δύναται νὰ ἀκούῃ αὐτόν;» Καὶ ὀλίγον κατόπιν ἀναγινώσκομεν: «Ἔκτοτε πολλοὶ τῶν μαθητῶν ἐστράφησαν πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ δὲν περιεπάτουν πλέον μετ' Αὐτοῦ».

Ὁ Κύριος ἡμῶν βεβαίως δὲν παρεξενεύθη διὰ τὴν ἀποστασίαν ταύτην τῶν προσκειμένων, διότι, ὡς λέγει ὁ Εὐαγγελιστής, «ἐγνώριζεν ἐξ ἀρχῆς τίνες εἶναι οἱ μὴ πιστεύοντες»· ἀλλ' ἀναμφιβόλως ἡ ἁγία Του ψυχή, ἥτις ἐπόνει διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ᾐσθάνθη θλῖψιν ἐπὶ τῇ εὐρείᾳ ταύτῃ ἐγκαταλείψει. Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς Δώδεκα, εἶπε: «Μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ ἀπέλθητε»;

Ἐν τούτοις, οἱ Δώδεκα παρέμειναν πιστοὶ παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Διδασκάλου των, μὴ πτοηθέντες ὑπὸ τῶν ἀντιλεγόντων ἀρχόντων μηδὲ παρασυρθέντες ὑπὸ τοῦ παραδείγματος τῶν πολλῶν ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε συμμαθητῶν των. Τὰ αἰσθήματά των ἐξέφρασεν ὁ πάντοτε ὁρμητικὸς καὶ προτρέχων Πέτρος, εἰπών: «Κύριε, πρὸς τίνα θέλομεν ἀπέλθει; λόγους ζωῆς αἰωνίου ἔχεις· καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν ὅτι Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος».

Οἱ Δώδεκα, ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν, ἦσαν σοβαροὶ καὶ εἰλικρινεῖς ζητηταὶ τῆς ἀληθείας καὶ ἐνδιεφέροντο οὐχὶ διὰ τὴν τροφὴν τὴν φθειρομένην ἀλλὰ διὰ τὴν οὐράνιον τροφὴν τῆς ψυχῆς, ἣν μάτην συνίστα ὁ Διδάσκαλός των εἰς τοὺς πολλούς. Δὲν εἶχον γίνει μαθηταὶ Αὐτοῦ ἐκ συμφέροντος ὑλικοῦ ἢ πρὸς ἀπόκτησιν ἐγκοσμίων ἀγαθῶν, ἀλλὰ διὰ νὰ εὕρουν μερίδα εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶχον ἴσως ἀποβάλει ἀκόμη ὅλας τὰς Ἰουδαϊκάς των προκαταλήψεις, δὲν ἠννόουν εἰσέτι ὅλας τὰς διδασκαλίας, ἃς ἤκουον ἐκ στόματος τοῦ Ἰησοῦ· ἀλλὰ καὶ δὲν συνεμερίζοντο μήτε τὰς ἀντιλήψεις τῶν θρησκευτικῶν ἀρχηγῶν τοῦ ἔθνους των (ἄλλως ἐξ ἀρχῆς δὲν θὰ προσεκολλῶντο εἰς τὸν νέον τοῦτον Διδάσκαλον) μήτε τοῦ ἀμαθοῦς ὄχλου τὴν ὑλοφροσύνην. Ἀλλά, καθὼς εἶπεν ὁ Πέτρος, καὶ πρὸς ποῖον ἄλλον ἠδύναντο νὰ στραφοῦν, ἐγκαταλείποντες τὸν Ἰησοῦν; Πρὸς τοὺς Φαρισαίους, μὲ τὸν ἀφόρητον ζυγὸν τῶν ξηρῶν καὶ κενῶν τύπων, ὃν ἐκεῖνοι ἤθελον νὰ ἐπιβάλουν; Ἢ πρὸς τοὺς κοσμικοὺς καὶ ματαιόφρονας Σαδδουκαίους, τοὺς χλευαστὰς παντὸς ὅ,τι πνευματικόν; Μόνος ὁ Χριστὸς τοῖς εἶχε διανοίξει νέους πνευματικοὺς ὁρίζοντας, μόνος Αὐτὸς εἶχε «λόγους ζωῆς αἰωνίου». Καὶ εἶχον ζήσει ἀρκετὸν χρόνον ἐν τῇ συναναστροφῇ τοῦ Διδασκάλου των, ὥστε νὰ ἔχουν ἀκράδαντον πεποίθησιν ὅτι Αὐτὸς ἦτο ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

(ἀκολουθεῖ)

ΣΧΕΣΕΙΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Ἀντιφάσκει ἡ Θρησκεία πρὸς τὴν Ἐπιστήμην;

(συνέχεια)

Μὲ τὰς νεωτέρας ἀνακαλύψεις τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῆς Τεχνικῆς ἡ χίμαιρα τῆς παντογνωσίας ἐξητμίσθη πλέον. Διάσημοι ἐπιστήμονες παραδέχονται ὅτι εὑρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ ἀγνώστου. «Εἰς τὰ ἔσχατα ὅριά της ἡ Ἐπιστήμη συνορεύει πρὸς μίαν σφαῖραν, εἰς τὴν ὁποίαν κυριαρχεῖ τὸ μυστήριον καὶ ἡ πίστις».

Ὁ Λαπλὰς λέγει: «Ὅ,τι γνωρίζομεν εἶναι μηδαμινόν, ὅ,τι ὅμως ἀγνοοῦμεν ἄπειρον».

Τὰ ἴδια λέγουν καὶ ἄλλοι σύγχρονοι διάσημοι ἄνδρες, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι ὁ Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς καὶ ἰατρὸς Δ' Ἀρσονβὰλ (1) Καθηγητὴς εἰς τὸ Κολλέγιον τῆς Γαλλίας, ὅστις παραδέχεται ὅτι «ἡ Ἐπιστήμη δὲν δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς παντογνωσίας».

Ὁ δὲ μέγας Νεύτων ἦτο τόσον ταπεινόφρων, ὥστε παρομοίαζε τὸν ἑαυτόν του μὲ παιδίον ποῦ παίζει εἰς τὴν παραλίαν τοῦ ὠκεανοῦ μὲ κογχύλια, ἐνῷ ἔμπροσθέν του ἐκτείνεται ὁ ἄπειρος ὠκεανὸς τῆς ἀληθείας.

Μὲ τὴν Ἐπιστήμην παρετηρήθη τοῦτο τὸ παράδοξον, ὅτι ὅσῳ προσπαθεῖ μὲ τὰς νεωτέρας ἀποκαλύψεις νὰ εἰσδύσῃ βαθύτερα μέσα εἰς τὴν Φύσιν καὶ ν' ανα-

(1) Abbé Tiberghin, «La Science amène-t-elle à Dieu?» σ. 103.

λύση τὰ ἔσχατα μόριά της, τόσον εἰσέρχεται εἰς μίαν περιοχὴν ἥτις κυβερνᾶται ἀπὸ νόμους διαφορετικοὺς τοῦ ἰδικοῦ μας μικροκόσμου. Εὑρίσκεται διαρκῶς ἐνώπιον ἀγνώστων μυστηρίων περισσότερον πολυπλόκων ἀπὸ ἄλλοτε. Αἱ τόσον γνωσταὶ θεωρούμεναι ἄλλοτε εἰς τὸ παρελθὸν ἔννοιαι τῆς ὕλης, τοῦ ἀτόμου, τοῦ φωτός, τοῦ χώρου, μετεβλήθησαν σήμερον εἰς μυστηριώδη αἰνίγματα.

ΣΤ΄. *Κατάρρευσις τῶν ἐπιστημονικῶν θεωριῶν.*

Ἀποτέλεσμα τῆς τεραστίας προόδου τῶν Φυσικῶν Ἐπιστησῶν καὶ τῆς Τεχνικῆς ὑπῆρξεν ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἤρχισε μία πρωτοφανὴς κατάρρευσις τῶν διαφόρων ἐπιστημονικῶν θεωριῶν. Τίποτε δὲν ἔμεινεν ὄρθιον. Ὅπως λέγει ὁ Γάλλος ἀκαδημαϊκὸς καὶ μαθηματικὸς Ἐμὶλ Πικάρ, «κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἔννοια τοῦ φυσικοῦ νόμου ὑπέστη κολοσσιαίαν μεταβολήν». Κατὰ δὲ τὸν Γάλλον μαθηματικὸν Πουαγκαρὲ «καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς θεωρουμένας ὡς γρανιτώδεις ἀληθείας τῆς Ἐπιστήμης, τὰς μεγαλοπρεπεῖς ἀρχὰς τοῦ Νεύτωνος, τοῦ Λαβουαζιέ, τοῦ Μαϊγερ, διὰ τῶν ὁποίων ἐδίδετο ἡ ἐπιστημονικὴ ἐξήγησις τοῦ σύμπαντος, ἐδημιουργήθησαν σήμερον ρήγματα» (1).

Καμμία θεωρία δὲν ὑποστηρίζεται πλέον σήμερον μὲ ἀπόλυτον πεποίθησιν, ὅπως ἄλλοτε.

Ἂς λάβωμεν μερικὰ παραδείγματα:

1. Ἄλλοτε ἡ Ἐπιστήμη ἐβαυκαλίζετο μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι κατεῖχεν ὅλην τὴν πραγματικὴν ἀλήθειαν. Ἐπίστευε δηλ. ὅτι τὸ ἄτομον ἦτο ***τὸ ἔσχατον ὅριον τῆς ὕλης.*** Σήμερον ὅμως μὲ τὰς νεωτέρας θεωρίας περὶ ὕλης ἐφθάσαμεν εἰς τὴν ἠλεκτρομαγνητικὴν φύσιν τῆς μάζης. Θεωρεῖται δηλ. σήμερον ὅτι τὸ τελευταῖον συστατικὸν μέρος τῆς ὕλης εἶναι ἠλεκτρισμός, κἄτι τουτέστι τὸ οὐχὶ ὑλικὸν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐκλαμβάνομεν τὴν ὕλην. Συζητεῖται δὲ μάλιστα σοβαρῶς μεταξὺ διασήμων ἐπιστημόνων τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν ***ἂν ὑπάρχῃ πράγματι ἡ ὕλη ὡς φυσικὴ ὀντότης*** ἢ μήπως ἀποτελῇ αὕτη τὴν ὄψιν μιᾶς ἄλλης οὐσίας, ἥτις εἶναι προικισμένη μὲ τελείως διαφορετικὰς ἰδιότητας καὶ ἥτις εἶναι ἐνέργεια.

Μὲ ἄλλας λέξεις ἡ ὕλη-μᾶζα θεωρεῖται σήμερον ὡς ***συμπεπυκνωμένη ἐνέργεια·***

Ἐπίσης ἡ νεωτέρα Φυσικὴ σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῆς ὕλης κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ***ἡ ὕλη δὲν εἶναι ἄφθαρτος καὶ αἰωνία***, ὅπως ἐνόμιζον οἱ ὑλισταί, βασιζόμενοι εἰς τὰς θεωρίας τοῦ Λαβουαζιέ, τοῦ Χαϊκελ καὶ λοιπῶν.

Αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα ὀφείλεται εἰς τὰς νεωτέρας ἀνακαλύψεις σχετικῶς μὲ τὴν ἀκτινοβολίαν τῶν σωμάτων, ἡ ὁποία ***ἀποτελεῖ συνεχῆ διάσπασιν τῶν ἀτόμων καὶ διασπορὰν τῆς ἐνεργείας τῆς ὕλης, ἡ ὁποία ἐξαφανίζεται.***

Μεγάλοι σοφοί, ὅπως ὁ Πουαγκαρέ, ὁ Λεμπόν, ὁ Ζορντάν, παραδέχονται ὅτι τὰ ἄτομα τῆς ὕλης δὲν εἶναι ἄφθαρτα, οὔτε καὶ αἰώνια. Τὸ αὐτὸ παραδέχονται καὶ οἱ ἰδικοί μας σοφοί, ὁ ἀποθανὼν καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

(1) Svyetlof, «Ἐπιστήμονες *καὶ* Θρησκεία», σ. 66.

Δ. Αἰγινήτης [1] καὶ ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ζέγγελης [2].

Κρίνομεν σκόπιμον νὰ κάμωμεν καὶ ἄλλην ***μικρὰν παρέκβασιν*** εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ καὶ νὰ προσθέσωμεν ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ποικίλα φαινόμενα καὶ γεγονότα ***κατέρριψαν πλέον τελείως τὴν πίστιν πρὸς τὰς ὑλιστικὰς ἰδέας.***

Καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ φανατικώτεροι ἐκ τῶν ὑλιστῶν καὶ οἱ περισσότερον ἐπιφυλακτικοὶ ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονας δὲν ἐμποροῦν πλέον εἰμὴ ν' ἀναγνωρίσουν ὅτι τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς, τῆς λειτουργίας τῆς συνειδήσεως, τῆς σκέψεως, τῆς ψυχῆς, ***εἶναι ἀδύνατον νὰ προῆλθον αὐτομάτως ἐκ τῆς ὕλης.*** Εἶναι ἀδύνατον ἡ ὕλη νὰ ἤρχισεν αὐτομάτως νὰ ὁμιλῇ, νὰ αἰσθάνεται, νὰ σκέπτεται. Τοιαύτη μεταβολὴ τῆς νεκρᾶς, τῆς ἀναισθήτου, τῆς ἄνευ σκέψεως καὶ ἄνευ λογικοῦ ὕλης εἰς μίαν ὀντότητα ὀργανικήν, ἥτις σκέπτεται, ἥτις ἔχει τόσην ἁρμονίαν καὶ λειτουργεῖ μὲ τόσην σκοπιμότητα, θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρῆται ἢ παραλογισμός, ἢ θαῦμα, τὸ ὁποῖον ὅμως μόνον ἡ πνοὴ ἑνὸς Θεοῦ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ.

Ἡ ἰδία ἡ Ἐπιστήμη διακηρύσσει ὅτι ***τίποτε δὲν γεννᾶται ἐκ τοῦ μηδενός.***

Ὁ Πουαγκαρέ, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ἀπὸ τοὺς θρησκεύοντας ἐπιστήμονας, δὲν διστάζει νὰ εἴπῃ ὅτι «***ἡ ἀρίστη ἔκφρασις τῆς ἁρμονίας τοῦ κόσμου εἶναι ὁ Νόμος***». Μὲ τὸ νὰ ὑπάρχῃ δὲ τόση ἁρμονία καὶ τόση σκοπιμότης εἰς τὸν κόσμον, ἔπεται ὅτι ὁ κόσμος κυβερνᾶται ἀπὸ ὑπερτάτην προσωπικότητα, ἡ ὁποία ἔχει νόησιν καὶ βούλησιν, ὄχι δὲ ἀπὸ τὰς ἰδιοτροπίας τῆς τυφλῆς τύχης.

2. Τὴν αὐτὴν τύχην μὲ τὰς θεωρίας περὶ ὕλης εἶχον καὶ αἱ παλαιότεραι ***περὶ φωτὸς*** θεωρίαι [3].

Τὴν θεωρίαν τοῦ Νεύτωτος διεδέχθη ἡ θεωρία τῶν κυμάνσεων καὶ ταύτην ἡ θεωρία τῶν «βολίδων» «Κβάντα», κατὰ τὴν ὁποίαν κάθε κβάντουμ (δηλαδή, ποσότης ἐνεργείας) ἐνεργεῖ ὡς βολίς, ἡ ὁποία προσκρούει ἐπὶ τοῦ ἀτόμου καὶ ἀποσπᾷ ἀπὸ αὐτὸ ἠλεκτρόνια.

Τὴν θεωρίαν ταύτην συνεπλήρωσεν ὁ διάσημος Γάλλος φυσικὸς Δοὺξ ντὲ Μπρολγῆ, ὁ ὁποῖος διὰ τὰς ἀνακαλύψιες του ἐπὶ τοῦ φωτὸς ἐτιμήθη καὶ μὲ τὸ βραβεῖον Νόμπελ.

(ἀκολουθεῖ)

---

(1) Ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Δ. Αἰγινήτης ἔλεγε τὰ ἑξῆς εἰς τὸν Προεδρικόν του λόγον ἐνώπιον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν:

«Ἡ ***ἀφθαρσία τῆς ὕλης,*** ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ἡ βάσις μιᾶς φιλοσοφίας, τῆς ***φιλοσοφίας τοῦ ὑλισμοῦ,*** ἀποδεικνύεται ***ἀνύπαρκτος...***».

Εἰς ἄλλο σημεῖον τοῦ λόγου του προσθέτει ὅτι, «ἡ ὕλη τῶν ἀστέρων διαρκῶς διασπείρεται ἐντὸς τοῦ ἀπείρου καὶ χάνεται. Λαμβάνει τὴν μορφὴν τῆς θερμότητος, ἡ ὁποία εἶναι ἡ κατωτάτη μορφὴ τῆς ἐνεργείας.

Ἡ ἐπαναφορὰ δὲ τῆς ὕλης ἐκ τῆς θερμικῆς της μορφῆς εἰς τὴν προηγουμένην της κατάστασιν θεωρεῖται σήμερον εἰς τὴν ἐπιστήμην ἀδύνατος... ***Ὁ κόσμος ὁ ὑλικὸς τείνει βραδέως μὲν ἀλλ' ἀσφαλῶς εἰς τὸν θερμικόν του θάνατον.***

Ἐὰν δὲ ὁ κόσμος ὑπῆρχε πρὸ ἀπείρου χρόνου, ἔπρεπε ἤδη πρὸ πολλοῦ νὰ εἶχεν ἐπέλθει ὁ θάνατος αὐτοῦ. Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν ἐπῆλθεν αἰσέτι, θεωρεῖται δ' ἀφ' ἑτέρου οὗτος ἀναπόφευκτος, ἔπεται ὅτι ὁ κόσμος δὲν ὑπῆρχε πρὸ ἀπείρου χρόνου καὶ ἑπομένως ***ἔχει ἀρχήν***».

(2) Ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ζέγγελης λέγει ὅτι «τὸ ἀξίωμα τῆς ἀφθαρσίας τῆς ὕλης δὲν ἰσχύει πλέον σήμερον, ὅπως ἴσχυεν ἄλλοτε. Ἰσχύει μόνον τὸ ἀξίωμα τῆς διατηρήσεως τοῦ ἀθροίσματος τῆς ὕλης καὶ τῆς ἐνεργείας».

(3) Ὅρα «Ἀκτῖνες», Χριστιανικὸν Περιοδικόν». Ἔτος Β', σ. 76, 140, 280 καὶ ἔτος Γ' 269, 270.—Lecomte du Noüy, L'homme devant la Science, σ. 26 καὶ ἑξῆς.

«ΕΝ ΣΩΜΑ ΕΣΜΕΝ ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΙΗΣΟΥ»

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

(Ἱδρυθεὶς τῷ 1846)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ 5-12 Ἰανουαρίου 1941.

Πρὸς πάντας τοὺς ἐν πάσῃ χώρᾳ καὶ παντὶ τόπῳ ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν σᾶς προσκαλοῦμεν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ ἀφιερώσητε τὴν πρώτην πλήρη ἑβδομάδα τοῦ Νέου Ἔτους εἰς ἡνωμένην προσευχήν. Εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι εἰς πᾶσαν χώραν αἱ ἡμέραι ἀπὸ τῆς 5ης μέχρι τῆς 12ης Ἰανουαρίου 1941, θὰ ἀφιερωθοῦν ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν εἰς ἀπὸ κοινοῦ προσευχήν.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς τύρβης τῶν ἡμερῶν τούτων ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἀποσυρθῶμεν ὀλίγον ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ νὰ ἀναπνεύσωμεν ἄλλον ἀέρα καὶ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν εἰρήνην τοῦ Θεοῦ. Οὕτω μόνον θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀποκτήσωμεν τὸ γαλήνιον καὶ ἤρεμον πνεῦμα ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων «τὸ πολίτευμα εἶναι ἐν οὐρανοῖς».

Εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ὑπάρχουν τόσα πράγματα ἅτινα διαιροῦν, ἡ ἀπὸ κοινοῦ προσευχὴ εἶναι ἀπαραίτητος διὰ νὰ μᾶς κάμῃ νὰ συναισθανώμεθα τὴν ἑνότητά μας ἐν Χριστῷ. Ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία καθ' ὅλον τὸν κόσμον εἶναι μία ἁγία οἰκογένεια, «ὁ οἶκος τῆς πίστεως» καὶ πρὸ τοῦ Θρόνου τῆς Χάριτος τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ διδάσκονται νὰ γνωρίζουν καὶ νὰ ἀγαποῦν ἀλλήλους.

Μήπως δὲν ἦτο ἐν ἡνωμένῃ προσευχῇ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν συμβόλων τοῦ ἀνέμου καὶ τοῦ πυρός, ὅτε ἡ Ἐκκλησία ἱδρύθη; Ἐὰν καὶ ἡμεῖς σήμερον εὑρισκώμεθα «ὁμοθυμαδὸν» ἐκζητοῦντες τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, τίς δύναται νὰ γνωρίζῃ ποία νέα δύναμις καὶ φῶς καὶ ἀγάπην θὰ ἔλθῃ εἰς ἡμᾶς; Ἔχομεν ἀνάγκην πληρώσεως ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τοῦτο, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, ἔρχεται μόνον εἰς τὰς ταπεινάς, μετανοούσας καὶ πιστευούσας καρδίας.

Μόνον διὰ τῆς προσευχῆς ἡ Ἐκκλησία ἀποκτᾷ πνευματικὴν ζωὴν καὶ πραγματοποιεῖ τὸ λαμπρὸν ἰδανικὸν τῆς ἁγίας πόλεως, ἥτις «καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἔχουσα τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ». Ἡ παρουσία τοιαύτης Ἐκκλησίας μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων θὰ ἀπετέλει τὴν καλλιτέραν μαρτυρίαν ὑπὲρ παντὸς ὅ,τι εἶναι ἀληθές, ὡραῖον καὶ θεῖον.

Μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Πνεύματος, τὴν ὁποίαν φέρει ἡ προσευχή, δὲν θὰ ἀνησυχῶμεν διὰ τὴν ἔκβασιν τῶν γεγονότων ἐν τῷ κόσμῳ. Ἡ πρώτη Χριστιανικὴ Ἐκκλησία, ἐνῷ ἦτο ὀλιγάριθμος, ἀντιμετώπισε τρομεροὺς ἐχθρούς, μίαν ὁλόκληρον εἰδωλολατρικὴν κοινωνίαν, ἔθιμα ἀπάνθρωπα καὶ ἀνήθικα, καὶ ὄπισθεν αὐτῶν τὰς ἀοράτους ἐξουσίας καὶ δυνάμεις, «τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας». Ἐν τούτοις ἡ Ἐκκλησία διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ ἐθριάμβευσε. Σήμερον ὅτε

ἡ ἀθεΐα καὶ ὁ ὑλισμὸς ἐπιπολάζουν ἡ Ἐκκλησία καλεῖται πρὸς μίαν πνευματικὴν ἔξοδον, ἀντιμετωπίζουσα τὰς δυνάμεις τοῦ κακοῦ μὲ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ μὲ ζωὴν σύμφωνον πρὸς αὐτὸ—ζωήν, τὴν ὁποίαν χορηγεῖ ὁ Χριστὸς διὰ τῆς ἀπολυτρωτικῆς Του ἀγάπης.

Εἴθε πᾶσαι αἱ συναθροίσεις πρὸς ἡνωμένην προσευχὴν πανταχοῦ ἁγιασθοῦν διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν! Ἐκεῖνος, ὅστις ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ, ἀναμένει τὸν καρπὸν τῆς θυσίας Αὐτοῦ. Ἐπιφυλάσσει μίαν Βασιλείαν ὑπερβαίνουσαν πάντα ἀνθρώπινον ὁραματισμὸν καὶ μᾶς προσκαλεῖ νὰ τὴν κερδήσωμεν. Ἂς δεχθῶμεν τὴν πρόσκλησιν Αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην τῆς Παγκοσμίου Προσευχῆς ἂς ὁπλίσωμεν ἑαυτοὺς διὰ μίαν νέαν ἐκστρατείαν, ἵνα στέψωμεν Αὐτὸν Κύριον τοῦ παντός! Ἀναμένωμεν τὴν Ἔλευσιν καὶ Βασιλείαν Αὐτοῦ!

Διατελοῦμεν
Σύνδουλοι ὑμῶν ἐν Χριστῷ

(Ἕπονται αἱ ὑπογραφαὶ 3 ἀρχιεπισκόπων καὶ 35 ἐπισκόπων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας (Ἀγγλίας, Οὐαλλίας καὶ Ἰρλανδίας), 18 προέδρων τῶν Γεν. Συνόδων τῶν Πρεσβυτερικῶν, Μεθοδιστικῶν, Βαπτιστικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἐκκλησιῶν, τῶν Γεν. Γραμματέων τῶν Βιβλικῶν Ἑταιριῶν (Βρετανικῆς καὶ Σκωτικῆς) καὶ τῆς Φυλαδικῆς Ἑταιρίας, 1[illegible] Γεν. Γραμματέων διαφόρων ἱεραποστολικῶν Ἑταιριῶν, τοῦ Προέδρου τῆς Παγκοσμίου Ἑνώσεως Διεθνοῦς Φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν, τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Σωτηρίας, τοῦ Προέδρου τῶν Χ. Α. Ν. τῆς Μ. Βρεταννίας καὶ τοῦ Προεδρείου τοῦ Παγκοσμίου Εὐαγγελικοῦ Συνδέσμου).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1941

Κυριακή, 5 Ἰανουαρίου.

***Θέματα διὰ κηρύγματα καὶ ὁμιλίας*:**

—«Οἱ προσμένοντες τὸν Κύριον θέλουσιν ἀνανεώσει τὴν δύναμιν αὐτῶν» (Ἡσα. μ'. 31).

—Ἐκ τούτου θέλουσι γνωρίσει πάντες ὅτι εἶσθε μαθηταί μου, ἐὰν ἔχητε ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους» (Ἰωάν. ιγ'. 35).

— «Καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ Πατὴρ καὶ ἐγὼ πέμπω ἡμᾶς» (Ἰωάν. κ'. 21).

—«Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συσφίγγει ἡμᾶς». (Β'. Κορ. ε'. 14).

—«Ἂς ζητῶμεν τὰ πρὸς εἰρήνην» (Ρωμ. ιδ'. 19).

Δευτέρα, 6 Ἰανουαρίου.

Εὐχαριστία καὶ ἐξομολόγησις.

Εὐχαριστία: Διὰ τὴν ἀνέκφραστον πρὸς ἡμᾶς δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Διὰ τὸ ἔργον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ ζωῇ τῶν Χριστιανῶν. Διὰ τὴν Θείαν Ἀποκάλυψιν, ἣν ἔχομεν ἐν ταῖς Ἱ. Γραφαῖς.

Ἐξομολόγησις: Ὅτι δὲν ἠκολουθήσαμεν τὸν Χριστὸν τόσον πιστῶς ὅσον ἔπρεπεν. Ὅτι συχνάκις ἐλυπήσαμεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ τῆς μὴ συμμορφώσεως ἡμῶν πρὸς τὰς ὑποδείξεις Του. Ὅτι δὲν ἀπεδόθημεν ἐπαρκῶς εἰς τὴν μελέτην τοῦ Θείου Λόγου.

Δέησις: Ὅπως εἰς τὸ ἑξῆς μεγαλυνθῇ ἐν ἡμῖν ὁ Χριστός. Ὅπως προσευχώμεθα καὶ ζῶμεν ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος. Ὅπως καθημερινῶς καὶ εὐλαβῶς «ἐρευνῶμεν τὰς Γραφάς».

Ἀναγνώσματα: Ἰωάν. α'. 1-18, Ψαλμ. λβ', Α'. Ἰωάν. α'., Ματθ. Ϛ'. 5-15.

Τρίτη, 7 Ἰανουαρίου.

Ὑπὲρ τῆς Παγκοσμίου Ἐκκλησίας.

Εὐχαριστία: Διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας. Διὰ τὴν αὔξουσαν Χριστιανικὴν ἑνότητα. Διὰ τὴν διδομένην ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μαρτυρίαν διὰ τὸν Χριστὸν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον.

Ἐξομολόγησις: Διὰ τὴν τυπικότητα τῆς λατρείας μας. Διὰ τὰς παρεξηγήσεις, αἵτινες ἐμποδίζουν τὴν κοινωνίαν τῶν πιστῶν. Διὰ τὴν ἔλλειψιν ζήλου ὅπως κερδηθοῦν ψυχαὶ διὰ τὸν Θεόν.

Δέησις: Ὅπως αἱ Ἐκκλησίαι λάβουν νέον ἐφοδιασμὸν πνευματικῆς δυνάμεως. Ὅπως καλλιεργηθῇ μεγαλειτέρα ζωηρότης καὶ χαρὰ εἰς τὴν λατρείαν. Ὅπως αἱ Ἐκκλησίαι ἀποκτήσουν βαθυτέραν συναίσθησιν εὐθύνης διὰ τὴν κοινωνικὴν καὶ ἠθικὴν κατάστασιν τοῦ κόσμου.

Ἀναγνώσματα: Ψαλμ. μη', Πράξ. δ'. 23-31, Ἐφεσ. γ'. 14-21.

Τετάρτη, 8 Ἰανουαρίου.

Ὑπὲρ Ἐθνῶν καὶ ἀρχόντων αὐτῶν.

Εὐχαριστία: Διὰ τοὺς ἄρχοντας, οἵτινες προσπαθοῦν νὰ κυβερνήσουν συμφώνως πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Διὰ τὸ αὐξανόμενον συναίσθημα τοῦ Χριστιανικῶς πολιτεύεσθαι. Διὰ πάντας τοὺς εἰς πᾶσαν χώραν ἐργαζομένους διὰ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἑνότητα.

Ἐξομολόγησις: Ὅτι αἱ διεθνεῖς σχέσεις τόσον συχνὰ δηλητηριάζονται ἀπὸ ζηλοτυπίας, ὑποψίας καὶ ἀνταγωνισμούς. Ὅτι εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τόσον ὀλίγον μᾶς ἐμπνέει ὁ νόμος τοῦ Χριστοῦ.

Δέησις: Ὅπως οἱ Χριστιανοὶ ὅλων τῶν χωρῶν γείνωσιν ἑνωτικὸς δεσμὸς μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν. Ὅπως ὅλοι οἱ κυβερνῆται συναισθανθοῦν τὰς εὐθύνας των ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ὅπως δίκαιαι διευθετήσεις μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν ἐξασφαλίσουν εἰρήνην διαρκῆ.

Ἀναγνώσματα: Ψαλμ. οβ', Ματθ κ'. 20-28. Ρωμ. ιγ'. 1—10.

Πέμπτη, 9 Ἰανουαρίου.

Ὑπὲρ τῶν Χριστιανικῶν Ἱεραποστολῶν.

Εὐχαριστία: Διὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου ὅπως κηρυχθῇ τὸ Εὐαγγέλιον πρὸς ὅλα τὰ Ἔθνη. Διὰ τὴν στρατιὰν τῶν πιστῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦν ὡς ἱεραπόστολοι εἰς εἰδωλολατρικὰς χώρας. Διὰ τοὺς πολλοὺς οἵτινες ἐπιστρέφονται ἐκ τῶν εἰδώλων πρὸς τὸν ἀληθῆ καὶ ζῶντα Θεόν.

Ἐξομολόγησις: Ὅτι δὲν ἔχομεν δώσει τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν εἰς τὸ ἱεραποστολικὸν ἔργον τόσον εἰς τὰς σκέψεις ὅσον καὶ εἰς τὰς προσευχὰς ἡμῶν. Ὅτι ἀφήκαμεν νὰ παρεμποδισθῇ ἡ πρόοδος τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου ἐξ ἐλλείψεως πόρων. Ὅτι συχνάκις κωφεύομεν εἰς τὴν κραυγήν: «Διάβα καὶ βοήθησον ἡμᾶς».

Δέησις: Ὅπως τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου λάμψῃ εἰς πᾶσαν σκοτεινὴν χώραν. Ὅπως αἱ ἁπανταχοῦ ἰθαγενεῖς Ἐκκλησίαι παραμείνουν πισταὶ καὶ ἰσχυραὶ ἵνα ἐπιδοθοῦν εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῶν εἰδωλολατρῶν γειτόνων των. Ὅπως ἡ Ἐκκλησία ἔχῃ πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ὅραμα παγκοσμίου βασιλείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Ἀναγνώσματα: Ἡσα. νδ' 1-10, Ἰωάν. ιβ'. 20—32, Ἀποκ. ζ'. 9-16.

Παρασκευή, 10 Ἰανουαρίου.

Ὑπὲρ οἰκογενειῶν καὶ ἐκπαιδευτηρίων.

Εὐχαριστία: Διὰ τὴν Χριστιανικὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν ἐπίδρασίν της εἰς τὴν ζωὴν μυριάδων ἀνθρώπων. Διὰ τὰ σχολεῖα καὶ τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτήρια ἔνθα ὁ Χριστὸς κατέχει τὴν πρώτην θέσιν. Διὰ τὰς πολλὰς ὀργανώσεις, αἵτινες ἐργάζονται διὰ τὴν ἐξύψωσιν τῆς νεότητος.

Ἐξομολόγησις: Ὅτι εἰς πολλὰς οἰκογενείας ἡ οἰκογενειακὴ λατρεία παραμελεῖται. Ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις συχνάκις διαπνέεται ἀπὸ κοσμικὸν πνεῦμα. Ὅτι πολλοὶ ἐκ τῆς νεολαίας, οἵτινες ἐφοίτησαν εἰς τὰ Κυριακὰ Σχολεῖα, ἀπομακρύνονται εἶτα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐπιρροῆς αὐτῆς.

Δέησις: Ὅπως ἡ Ἁγία Γραφὴ λάβῃ τὴν κεντρικὴν θέσιν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεότητος. Ὅπως γονεῖς καὶ διδάσκαλοι συναισθανθοῦν τὴν εὐθύνην, τὴν ὁποίαν ἔχουν, διὰ τοὺς ὑπὸ τὴν φροντίδα των εὑρισκομένους. Ὅπως ἡ νεολαία τῶν ἡμερῶν μας ζητήσῃ πρῶτον τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Ἀναγνώσματα: Δευτερονόμ. ϛ'. 4-9, Ἡσα. μδ'. 1-5, Ματθ. ιθ'. 13-22.

Σάββατον, 11 Ἰανουαρίου.

Ὑπὲρ Ἐσωτερικῶν Ἱεραποστολῶν καὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν Ἰουδαίων.

Εὐχαριστία: Διὰ τὸ ἔργον τῶν Χριστιανῶν Ἱεραποστόλων, ἰατρῶν, νοσοκόμων καὶ λοιπῶν ὑπηρετούντων εἰς πόλεις καὶ χωρία τῆς πατρίδος των. Διὰ τοὺς πολλοὺς Ἰουδαίους, τοὺς στρεφομένους πρὸς τὸν Χριστόν. Διὰ τοὺς Ἰουδαίους Χριστιανούς, οἵτινες μετὰ παρρησίας ὁμολογοῦν τὸν Χριστὸν πρὸς ἐκείνους ἐκ τῶν ὁμοφύλων των, οἵτινες ἐξακολουθοῦν νὰ Τὸν ἀπορρίπτουν.

Ἐξομολόγησις: Ὅτι ἀπετύχομεν εἰς τὸ νὰ ἀκολουθήσωμεν ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ Καλοῦ Ποιμένος εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῶν πέριξ ἡμῶν ἁμαρτωλῶν. Ὅτι τόσον ὀλίγον ἐφροντίσαμεν νὰ κερδήσωμεν τοὺς Ἰουδαίους διὰ τὸν Χριστόν.

Δέησις: Ὅπως οἱ λαοὶ τῶν πατρίδων μας στραφοῦν πρὸς τὸν Κύριον ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐμπιστοσύνῃ. Ὅπως οἱ Ἰουδαῖοι ἀπαλλαγοῦν τῶν διωγμῶν καὶ εὕρουν ἐν τῷ Χριστῷ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν δόξαν των. Ὅπως εἰς πᾶσαν χώραν ὁ Χριστὸς ἦναι «τὰ πάντα ἐν πᾶσι».

Ἀναγνώσματα: Λουκ. ιε'. 1-7. Πράξ. κ'. 17-21, Ρωμ. ι'. 1-13.

* * *

Τὴν Κυριακὴν 12 Ἰανουαρίου θὰ τελεσθῇ εἰς πάσας τὰς Ἐκκλησίας ἡ ***Εὐχαριστία*** καὶ θὰ γίνωσι κηρύγματα περὶ ***Χριστιανικῆς ἑνότητος***, «ἵνα πάντες ἓν ὦσιν... ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας» (Ἰωάν. ιζ'. 21).